

הוראת שעה בדבר גילוי על מבקר פנימי בדוח דירקטוריון של תאגיד בנקאי**גילוי בדוח דירקטוריון שנתי ורבעוני**

1. בדוח דירקטוריון שנתי של תאגיד בנקאי יובאו פרטים בדבר המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי, כמפורט בתוספת להוראת שעה זו (להלן בהוראת שעה זו – התוספת). לא היה לתאגיד הבנקאי מבקר פנימי – יפורטו הסיבות לכך ויצויינו הפעולות שבכוונת התאגיד הבנקאי לנקוט בהתייחס לכך.

2. בדוח דירקטוריון רבעוני תובא התייחסות לשינויים מהותיים שחלו ברבעון ובתקופה המצטברת מתום שנת הדיווח האחרונה עד יום הדוח בנושאים המפורטים בסעיף 1 לעיל.

3. לעניין הוראת שעה זו:

”**חוק הביקורת הפנימית**” – חוק הביקורת הפנימית, התשנ”ב – 1992.

”**כללי הבנקאות**” – כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ”ג – 1992.

”**מבקר פנימי**” – כמשמעותו בפרק הרביעי לחלק הרביעי בחוק החברות ובפקודת הבנקאות לשנת 1941;

”**פקודת הבנקאות**” – פקודת הבנקאות לשנת 1941.

תחילה

4. הפרטים הנדרשים לפי הוראת שעה זו ייכללו בדוחות שנתיים של תאגידים בנקאיים ליום 31.12.07 ובדוחות הרבעוניים והשנתיים של התאגידים הבנקאיים שיפורסמו לאחר מכן.

תוספת

פרטים בדבר המבקר הפנימי שיש לכלול בדוח הדירקטוריון, בסדר המובא להלן:

1. פרטי המבקר הפנימי

יצוינו בפירוט לגבי המבקר הפנימי כל אלה:

- (1) שמו;
- (2) תאריך תחילת כהונתו;
- (3) לא עמד המבקר הפנימי באחד מהתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, אשר הוא נדרש לעמוד בהם לפי כל דין - ציון התנאים שלא עמד בהם;
- (4) עמידת המבקר הפנימי בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות, ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית ועמידת עובדי הביקורת הפנימית בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות;
- (5) נודע לתאגיד הבנקאי כי המבקר הפנימי מחזיק בניירות ערך של התאגיד הבנקאי המבוקר או של גוף קשור אליו, יפורטו החזקות אלה, ויצוין אם אין בהן כדי להשפיע על טיב עבודתו של המבקר הפנימי; בתוספת זו, "גוף קשור" - בעל השליטה בתאגיד הבנקאי המבוקר או מי שנשלט על ידי התאגיד הבנקאי המבוקר או על ידי בעל השליטה בו, או על ידי גופים קשורים למי מהם;
- (6) היו למבקר הפנימי קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם התאגיד הבנקאי המבוקר או עם גוף קשור אליו, יצוינו קשרים אלה ואם אין בהם כדי ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כמבקר פנימי;
- (7) היות המבקר הפנימי עובד התאגיד הבנקאי או נותן שירותים חיצוני לתאגיד הבנקאי, תוך פירוט זהות הגורם החיצוני מטעמו מעניק המבקר הפנימי את שירותיו לתאגיד הבנקאי, וכן תפקידים אחרים שהוא ממלא, בתאגיד הבנקאי ומחוצה לו;
- (8) בפסקאות (5) עד (7), "המבקר הפנימי" - לרבות הגורם החיצוני שמטעמו הוא פועל.

2. דרך המינוי

מועד אישור המינוי על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון וכן תמצית נימוקיהם לאישור המינוי, תוך התייחסות לחובות, לסמכויות ולתפקידים המוטלים על המבקר הפנימי בהתאם לדין, ובהתחשב, בין השאר, בגודל התאגיד הבנקאי, היקף פעילותו ומורכבות פעילותו;

3. סיום כהונה

(א) נפסקה כהונתו של המבקר הפנימי בתקופת הדיווח, יפורטו מועד הפסקת הכהונה ונסיבותיה.

(ב) הופסקה כהונתו של המבקר הפנימי שלא בהסכמתו, תצוין עמידת ההפסקה כאמור בהוראות כל דין (ראה לדוגמא סעיף 153 לחוק החברות, סעיף 14ה לפקודת הבנקאות וסעיף 10 לכללי הבנקאות).

4. זהות הממונה על המבקר הפנימי

(א) תצוין זהות הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בתאגיד הבנקאי.
 (ב) היה הממונה הארגוני על המבקר הפנימי אחר מזה הנדרש לפי כל דין (ראה לדוגמא סעיף 148 לחוק החברות וסעיף 14ה לפקודת הבנקאות), יצוינו הסיבות לכך.

5. תכנית העבודה

(א) יצוין כי קיימת תכנית עבודה שנתית וכי קיימת תכנית עבודה רב שנתית; יצוין אורך התקופה של התכנית הרב שנתית. יש להתייחס בנפרד לתכנית השנתית ולתכנית הרב שנתית לצורך גילוי הפרטים הנדרשים להלן בסעיפים קטנים (ב) עד (ה).
 (ב) תפורט דרך קביעת תוכן תכנית העבודה, לרבות הסתמכות על סקר הערכת סיכונים שערך המבקר הפנימי בתאגיד הבנקאי, ומסמכים אחרים המפורטים בסעיף 3(ב) לכללי הבנקאות.
 (ג) יצוינו הגורמים המעורבים בקביעת תכנית העבודה בתאגיד הבנקאי.
 (ד) תצוין זהות הגורם בתאגיד הבנקאי שמקבל את תכנית העבודה ומאשר אותה; היו המקבל או המאשר אחרים מאלו הנדרשים לפי סעיף 3(ג) לכללי הבנקאות, יצוינו הסיבות לכך.
 (ה) יצוין אם תכנית העבודה מותירה בידי המבקר הפנימי שיקול דעת לסטות ממנה; היה שיקול הדעת כאמור מוגבל או כפוף לאישורים - יינתן פירוט בענין זה.
 (ו) ביצע התאגיד הבנקאי בתקופת הדיווח עסקאות מהותיות, יצוין אם נבחנו עסקאות אלו, לרבות הליכי אישורן, על ידי המבקר הפנימי; לענין זה, "עסקאות מהותיות" - לרבות רכישה או מכירה מהותיות של פעילות, עסקאות כאמור בסעיף 270 לחוק החברות ועסקה חריגה כהגדרתה בחוק החברות.

6. ביקורת בחו"ל או של תאגידים מוחזקים

(א) יצוין אם תכנית הביקורת מתייחסת גם לתאגידים מוחזקים מהותיים של התאגיד הבנקאי; היה לתאגיד המוחזק מבקר פנימי נוסף, תצוין אופן חלוקת העבודה ביניהם; כאשר הביקורת הפנימית בחברות בת של התאגיד הבנקאי בישראל או מחוץ לישראל לא נערכה בידי המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי עצמו יצוין כי המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי מבצע בקרה כנדרש לסעיף 1.1(א)3 לכללי הבנקאות. בתוספת זו - "תאגיד מוחזק" - תאגיד מאוחד, תאגיד מאוחד באיחוד יחסי או תאגיד כלול.

(ב) יצוין אם תכנית הביקורת מתייחסת לפעילות התאגיד הבנקאי או לפעילות תאגידיים מוחזקים שלו, מחוץ לישראל.

7. היקף העסקה

(א) יפורט היקף העסקת המבקר הפנימי (לרבות העובדים הכפופים למבקר הפנימי) לפי מספר משרות ממוצע בתקופת הדיווח, הנימוקים לקביעת היקף זה ומידת גמישותו; מספר המשרות הממוצע יוצג בטבלה, בציון בעמודות נפרדות של מספר המשרות הממוצע של עובדים שעסקו בביקורת פנימית בתאגיד הבנקאי עצמו ובתאגידיים מוחזקים שלו, תוך הבחנה בין מספר המשרות הממוצע של עובדים שעסקו בביקורת לגבי פעילות בישראל לבין מספר המשרות הממוצע של עובדים שעסקו בביקורת לגבי פעילות מחוץ לישראל; בוקרה פעילות על ידי מבקר פנימי נוסף, בתאגיד הבנקאי או בגוף קשור אליו, תצוין עובדה זו ויפורט היקף העסקה של המבקר הפנימי הנוסף בשל אותה פעילות.

יש לציין בנפרד, כאשר רלבנטי, את מספר המשרות הממוצע של עובדים שהיו כפופים למבקר הפנימי במהלך תקופת הדיווח, אשר עסקו בתחומים אחרים מלבד ביקורת פנים, תוך ציון התחומים בהם עסקו.

(ב) צומצם היקף עבודתו של המבקר הפנימי בתקופת הדיווח לעומת תקופת הדיווח האחרונה, ינומק הצמצום כאמור.

8. עריכת הביקורת

(א) יפורטו התקנים המקצועיים המקובלים שעל פיהם עורך המבקר הפנימי את תכנית הביקורת, כאמור בכל דין (ראה סעיף 4(ב) לחוק הביקורת הפנימית וסעיף 14ה(ד) לפקודת הבנקאות). בנוסף, יצוין כי המבקר הפנימי פועל גם בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

(ב) יצוין כיצד הניחו הדירקטוריון וועדת הביקורת את דעתם כי המבקר הפנימי עמד בכל הדרישות שנקבעו בתקנים שצוינו לפי סעיף קטן (א), ובהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו; לא עמד המבקר הפנימי בכל הדרישות הללו, יפורטו הסיבות לכך, למיטב ידיעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, וכיצד בכוונתם לפעול בהקשר זה.

9. גישה למידע

(א) יצוין אם הומצאו למבקר הפנימי מסמכים ומידע כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ואם ניתנה לו גישה למידע כאמור באותו סעיף ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות מידע של התאגיד הבנקאי, לרבות נתונים כספיים.

(ב) כללה תכנית הביקורת בדיקה של תאגידיים מוחזקים או פעילות מחוץ לישראל - יצוין כיצד הובטח קיום הוראות סעיף קטן (א) בנסיבות אלה.

10. דין וחשבון המבקר הפנימי

- (א) יצוין כי דין וחשבון המבקר הוגש בכתב.
- (ב) יצוינו המועדים שהוגש בהם דין וחשבון על ממצאי המבקר הפנימי וזוהו הגורם בתאגיד הבנקאי שלו הוגש הדין וחשבון.
- (ג) יצוינו המועדים שהתקיים בהם דיון בוועדת הביקורת או בדירקטוריון בממצאי המבקר הפנימי; לא התקיים דיון - יפורטו הסיבות לכך.
- (ד) למרות האמור בסעיף זה, אין חובה לפרט את המועדים בהם הוגשו הדוחות ואין צורך לפרט את המועדים בהם התקיימו דיונים בוועדת הביקורת או בדירקטוריון בדוחות אלו, ובלבד שינתן גילוי לפרטים הבאים:
- (1) תיאור תהליך הגשת הממצאים של המבקר הפנימי ליושב ראש הדירקטוריון, למנהל הכללי וליושב ראש ועדת הביקורת.
- (2) פירוט המועדים בהם הוגשו רשימות חצי שנתיות בהתאם לסעיף 6(ב)(2) לכללי הבנקאות, ודוחות עיקריים אחרים בהם סוכמו ממצאי המבקר הפנימי, והמועדים בהם נערך דיון במסמכים אלו.

11. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

יצוין אם לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת היקף, אופי ורציפות פעילות המבקר הפנימי ותכנית עבודתו סבירים בנסיבות הענין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בתאגיד הבנקאי.

12. תגמול

- (א) יפורט היקף התשלומים למבקר הפנימי ורכיביהם; לענין זה, "תשלומים" - כהגדרתם בסעיף 2(כד) להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח הדירקטוריון.
- (ב) ניתנו למבקר הפנימי ניירות ערך כחלק מתנאי העסקתו, יצוין אם ניירות הערך הם של התאגיד הבנקאי המבוקר או של גוף קשור אליו.
- (ג) תובא התייחסות הדירקטוריון לשאלת ההשפעה שעשויה להיות לתשלומים למבקר הפנימי על הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

13. גילוי חשיפה בשל אי-עמידה בתנאים

לא התקיימו התנאים המחייבים לענין מבקר פנימי בתאגיד הבנקאי לפי תוספת זו או לפי כל דין, יפורטו הסיבות לכך.